

Pers en Voorlichting

Hof van Justitie van de Europese Unie

PERSCOMMUNIQUÉ nr. 33/10

Luxemburg, 13 april 2010

Arrest in zaak C-73/08

Nicolas Bressol e.a., Céline Chaverot e.a./ Regering van de Franse
Gemeenschap

Het recht van de Unie verzet zich in principe tegen de beperking van de inschrijving van niet-ingezeten studenten voor bepaalde universitaire opleidingen in het domein van de volksgezondheid

Deze beperking is echter in overeenstemming met het recht van de Unie indien zij gerechtvaardigd is uit het oogpunt van de doelstelling de volksgezondheid te beschermen

De Franse Gemeenschap van België heeft sinds meerdere jaren een gevoelige toename vastgesteld van het aantal studenten uit andere lidstaten, met name Frankrijk, die zich inschrijven bij de instellingen die onder haar hoger onderwijsstelsel vallen, in het bijzonder voor negen medische en paramedische opleidingen¹.

Omdat deze studenten in deze opleidingen te talrijk zijn geworden, heeft de Franse Gemeenschap het decreet van 16 juni 2006 vastgesteld, dat bepaalt dat de universiteiten en hogescholen het aantal studenten die op het ogenblik van hun inschrijving niet in aanmerking worden genomen als in België verblijvende studenten, die zich voor de eerste keer mogen inschrijven voor één van deze negen opleidingen moeten beperken.

In principe is het totale aantal niet-ingezeten studenten voor elke universitaire instelling en voor elke opleiding beperkt tot 30 % van het totale aantal studenten die het vorige academische jaar ingeschreven waren. Zodra dit percentage wordt bereikt, worden niet-ingezeten studenten met het oog op hun inschrijving via loting geselecteerd.

In dit verband heeft het Grondwettelijk hof (België), waarbij een beroep tot nietigverklaring van dit decreet aanhangig werd gemaakt, het Hof van Justitie een prejudiciële vraag gesteld.

In de eerste plaats stelt het Hof vast dat de in het hoofdgeding aan de orde zijnde regeling tot een **ongelijke behandeling van ingezeten en niet-ingezeten studenten** leidt. Een dergelijke ongelijke behandeling is een indirecte discriminatie op grond van nationaliteit, die behoudens objectieve rechtvaardiging verboden is.

Volgens het Hof kan de vrees voor buitensporige lasten voor de financiering van het hogeronderwijsstelsel van de Franse Gemeenschap van België deze ongelijke behandeling niet rechtvaardigen, indien rekening wordt gehouden met de modaliteiten van de financiering van dit stelsel.

Bovendien kan blijken de rechtspraak een ongelijke behandeling die indirect op de nationaliteit gebaseerd is gerechtvaardigd zijn door de doelstelling die erin bestaat een kwalitatief hoogstaande, evenwichtige en voor eenieder toegankelijke medische dienstverlening te handhaven, wanneer deze bijdraagt tot de verwezenlijking van een hoog niveau van bescherming van de volksgezondheid.

¹ Het betreft opleidingen die tot de volgende academische graden leiden: bachelor kinesithérapie en revalidatie, bachelor dierengeneeskunde, bachelor-verloskundige, bachelor ergotherapie, bachelor logopedie, bachelor podologie-podotherapie, bachelor kinesithérapie, bachelor audiologie en opvoeder gespecialiseerd in de psycho-opvoedende begeleiding.

Zo moet worden nagegaan of de aan de orde zijnde regeling geschikt is om de verwezenlijking van deze gerechtvaardigde doelstelling te verzekeren en niet verder gaat dan nodig is ter verwezenlijking van deze doelstelling. **Dienaangaande staat het in laatste instantie aan de nationale rechter, die bij uitsluiting bevoegd is om de feiten van het geding te beoordelen en de nationale wetgeving uit te leggen, om uit te maken of en in hoeverre een dergelijke regeling aan deze vereisten voldoet.**

In de eerste plaats staat het aan de verwijzende rechter om na te gaan of er daadwerkelijk risico's bestaan voor de bescherming van de volksgezondheid.

Dienaangaande valt niet bij voorbaat uit te sluiten dat de mogelijke kwaliteitsverlaging van de opleiding van de toekomstige medische zorgverstrekkers op termijn de kwaliteit van de op het betrokken grondgebied verstrekte zorg kan aantasten.

Evenmin valt uit te sluiten dat een eventuele beperking van het totale aantal studenten in de betrokken opleidingen kan leiden tot een proportionele afname van het aantal afgestudeerden die op termijn de beschikbaarheid van de medische zorg op het betrokken grondgebied kunnen verzekeren, wat vervolgens invloed zou kunnen hebben op het niveau van de bescherming van de volksgezondheid.

Bij de beoordeling van deze risico's moet de verwijzende rechter eerst en vooral bedenken dat er slechts een indirect verband bestaat tussen de opleiding van toekomstige medische zorgverstrekkers en de doelstelling van de handhaving van een kwaliteitsvolle medische zorg, die evenwichtig en voor allen toegankelijk is, en dat het om een minder sterk causaal verband gaat dan dat tussen de doelstelling van volksgezondheid en de activiteit van reeds op de markt werkzame medische zorgverstrekkers.

In deze context staat het aan de bevoegde nationale autoriteiten om aan te tonen dat dergelijke risico's daadwerkelijk bestaan. Een dergelijke objectieve, uitvoerige en cijfermatige analyse moet met behulp van ernstige, gelijklopende en bewijskrachtige gegevens kunnen aantonen dat er daadwerkelijk risico's voor de volksgezondheid bestaan.

In de tweede plaats dient de verwijzende rechter, indien hij van mening is dat daadwerkelijke risico's voor de bescherming van de volksgezondheid bestaan, rekening houdend met de door de bevoegde instanties verstrekte gegevens, beoordelen of de in het hoofdgeding aan de orde zijnde regeling als geschikt kan worden beschouwd om de doelstelling van de bescherming van de volksgezondheid te waarborgen.

In deze context dient hij met name na te gaan of een beperking van het aantal niet-ingezetenen studenten daadwerkelijk het aantal afgestudeerden kan doen toenemen dat op termijn de beschikbaarheid van de gezondheidszorg binnen de Franse Gemeenschap kan verzekeren.

In de derde plaats moet de verwijzende rechter in het bijzonder nagaan of het doel van algemeen belang niet kan worden bereikt met minder restrictieve maatregelen, die er zouden op gericht zijn de studenten die binnen de Franse Gemeenschap studeren aan te moedigen om zich na hun studies aldaar te vestigen, of om buiten de Franse Gemeenschap opgeleide medische zorgverstrekkers aan te zetten om zich binnen de Franse Gemeenschap te vestigen.

De verwijzende rechter moet eveneens nagaan of de bevoegde instanties de verwezenlijking van deze doelstelling naar behoren hebben verzoend met de door het recht van Unie gestelde eisen, en, in het bijzonder, met de mogelijkheid voor de uit andere lidstaten afkomstige studenten om toegang te hebben tot het hoger onderwijs, welke mogelijkheid de essentie is van het beginsel van vrij verkeer van studenten. De door een lidstaat opgelegde beperkingen van de toegang tot deze opleidingen, mogen dus niet verder gaan dan wat noodzakelijk is om de nagestreefde doelstellingen te bereiken en moeten een voldoende ruime toegang van deze studenten tot het hoger onderwijs mogelijk maken.

Dienaangaande staat het dus aan de verwijzende rechter om na te gaan of de selectieprocedure van niet-verblijvende studenten zich tot een loting beperkt, en indien dit het geval is, of deze selectiewijze, die niet op de bekwaamheid van de betrokken kandidaten, maar op toeval is gebaseerd, nodig blijkt om de beoogde doelstellingen te bereiken.

NOTA BENE: De prejudiciële verwijzing biedt de rechterlijke instanties van de lidstaten de mogelijkheid, in het kader van een bij hen aanhangig geding aan het Hof vragen te stellen over de uitlegging van het recht van de Unie of over de geldigheid van een handeling van de Unie. Het Hof beslecht het nationale geding niet. De nationale rechterlijke instantie dient het geding af te doen overeenkomstig de beslissing van het Hof. Deze beslissing bindt op dezelfde wijze de andere nationale rechterlijke instanties die kennis dienen te nemen van een soortgelijk probleem.

Voor de media bestemd niet-officieel stuk, dat het Hof van Justitie niet bindt.

De [volledige tekst](#) van het arrest is op de dag van de uitspraak te vinden op de website CURIA.

Contactpersoon voor de pers: Stefaan van der Jeught ☎ (+352) 4303 2170